

Upptecknare: Gustaf E. Olsson-Rämninge.

12. 7. 38.

Hemmansägaren Johan Andersson, Stenstorp, f.1881.

Östergötland

Finspångaläns hd

Vånga sn.

Forts. fr. bok 6 sid 63.

Gården A se bok 6, sid. 63.

Gården B ö. om den här. 1829 nämnes som ägare änkan Inga Hansdotter som av "Jägmästare Jonsson" köpt "andra hälften av Skatte Frälse hemmanet en fjärdedel Stenstorp". (Andra gården anges ägd av Bergsmannen Lars Larsson. De båda hade 1/8 vardera. De båda gårdarna voro sänjodelade, ty vid laga skiftet 1863-... nämnes intet tidigare skifte. Den ö. gården slogs då itu i två (Inga var väl död då) mellan sönerna. Johannis Johansson kvarbodde här vid B = nuv ö. i byn men brodern Anders tog med sig halva stugan och en del hus och utflytta till nuv. gården som blev gård C.

Vid B. var Johannis J. Sen var det en Skräddaregubben på 80-talet. Sonen Per Johan Nilsson ägde 1905 och var bonde och snickare. På 1900-tal? kom Anders Petter Johansson och han hade till omkring 1917, sen en Karl Andersson, sen Olof Jansson och Pontus Täll från omkr. 7 år omkr. 31.

Vid skiftet var den gården 1/16 men 1905 nämnes den 3/32. Detta beror på att ett utskifte från C (Grinden) uppe i n.v. hörnet av byns ägor under tiden inköpts dit före 1905 så det blivit 3/32. Utskiftet = 1/16. Denna gård än i dag 3/32?

Vid C var Anders Johansson vid skiftet. Sen kom en Karl Petter, sen en Anders Petter Jönsson = skräddare-Anners, 1905. Sen Otto Pettersson till 1937 och sen Gustav Lans.

Grinden tycks vara endast 1/32 ty det andra 1/32 har gått till B.

Från denna 1/32 C var en tid avsondrat 1/96 = Knallen, så att under den tiden var Grinden bara 1/48.

Före 1905 gjordes denna utbrytning av en arvinge Johan Petter Andersson, tydl. son till Anders Johansson, och tydligen byggde upp Knallen på 80-talet och det stället låg ung. 100 m. ö. om Stensjön, ung. mitt på uppe på en bergbacke. Stället kallades Knörn eller Knallen men hade mantal = 1/96. Han levde till 1914, hade inga barn. Då återköptes den jorden av brodern Otto vid Grinden så stugan var uthyrd, sen snickarestuga till gårdens ägares son. Sen öde och revs på 38 jämte de andra husen så det är rent på platsen.

Man berättar att den där J. P. A. varit gardist men rymt. När han kom hem bröt han ut sin del i gården och byggde Knallen (gift med dotter från B, Lina). Han satte upp stugan fort men han bodde i en jordkula tills han byggde ladugård. Hade en ko bara och intet mer husdjur. Gubben var skogs- och jordbruksarbetare hos bönderna.

Det var just den här som kallades "10-öres-bonn". Joan på Knallen slogs och va stark, robust och något vild av sej. Det var väl några tunnland jord.

Husen. Vid A. före skiftet den präktiga stugan med 2 våningar och källare. Boden nyare från Norrängen, strax n.ö. om. Lite mer ifrån men åt n.v. står två mindre knutskallehus i gavel mot varandra, det s.ö. veskullet och det andra var förr svinhus och fårhus. Loge och ladugård från senare tid.

Vid B. Manbyggningen är av densamma som efter skiftet delades men sen påbyggd igen. Så ha vi där en mindre stuga, undantagsstuga, strax invid. De andra husen ombyggda.

C. "Grinna". När Anders Johansson flytta ut så bodde han i en stuga som redan förut fanns här invid gränsen, Grindstugan, så att han hade timret efter stugan i B (som han fick en del av) liggande och sen byggde han andra

hus till. Så vart Grinnstuva bondstuga länge tills den nuvarande stugan byggdes, kanske in på detta århundrade. Den gamla stugan hade de till bykstuga m.m. Det var en ryggåsstuga som det inte var panel i utan man såg ryggåsen. Torvtak. Revs tyvärr i vintras 1938.

Gården Vadsjön är utbruten genom hemmansklyvning 1880-81 från A. Det var 1880 som det skedde då 3/5 = Karin Svensdotter kvarbodde här men Daniel Persson 3/5 som utflyttade rakt s. ut med stugan en 100 m norr om sjön. Se D.P. han fick även en del hus vid A, bl.a. visthusboden, och den plocka D. upp sin stuga av (boden stod n.v. om stugan vid A.) Senare under krisåren ny bod vid A. Där nere vid Vadsjön ett par 100 m längre neråt s.ö. var ett ställe som synes ha varit en bs. Ett enda hustecken står där på 67 års karta. Åkern kallas där (67) Vadsjölyckan. Stället har nog kallats Vadsjötorpet eller -stuva. Den stugan har kommit bort. Men det syns planantal och stenrösen.

Gården Vadsjön ägde D. P. till sin död, kanske omkr. 1900-talets början. Sen hade sterbhuset till omkring 1925. Det var Andre och Oskar D. och modern. Oskar Andersson ropade in på auktion. 2 stugor där. Nyare hus.

A. Norrängen är ett gammalt ställe, tydl. från 60-talet som en Per byggde och löste förpantning på 50 år på ett stycke där uppe i norr på A utskifte. Stugan stod en 200 meter s.ö. om Lilla Sundbågens s.ö. hörn. Pär ägde med panträtt hela detta norra skifte för de åren och byggde upp husen. Han (Pär) dog omkring 1880 och hans son Lars Petter Persson ägde efter honom. Men vid hemmansklyvningen 1880-81 så delades även detta norra skifte. Alla husen kommo då på Vadsjödelen. Men han hade sin förpantning till åren va ute, omkr. 1912. Då tog Anders Olsson igen sin del men V:s del hade han några år till, men så togs stället bort omkr. 1920. En smedja står kvar på Johan A:s skifte v. om ställets gamla plats.

B. Norrälund ligger s. om Norrängen, n.ö. om Källargålen (se G 55). Det var Anders Jönsson (sedermera i Berga) som köpte ett stycke mark här uppe, n. om Källargålen, från B. och byggde trol på 90-talet och hade ett lantbruk med ko och häst (utarrendera när han var åt Amerika). Sen han kom hem så ordnade sonen Henning handel i ett vidbygge vid boden. Denna handel ägde bestånd till före 1910. Många handla här. Sen sonen dött sålde han snart stället och flytta i en mindre stuga vid Vadsjön. Norralund sålde han till en Johansson som hade det några år, sen åt André D i Vadsjön (som dock icke bodde) utan sålde om det åt Israelsson en 10 år, sen Axel Andersson i 2 år, sen åt Julius Andersson i 2 eller 3 år, sen åt David Johansson som haft det i 3 år.

10 tld är hela vidden och en 4 tld åker.

C. "Kupa" är en bs knappt 100 m n.ö. om Norralunds stuga, v. om vägen. Stugan är nog gammal och man vet att den är flyttad från någonstans men tycks ha kommit hit efter skiftet på 70- el. 80-talet. Först bodde en enka i den och på 90-talet kom Nils Svensson från Ändebro. Han var dagakarl till sin död och gummans Anna bodde kvar länge. Sen hon flyttat kom Karl Petter Asp från Ändebro till Kupa 1914 och bodde några år. Sen har Kupa stått öde. Stugan hörde nu till Norralund och Israel där hade den till bönshus. Julius började med cementfabrik omkr. 4 år sen och David och de gör cementtegel som vid Alskaflet och sälja allt en del.

På C. Öna. (se B. s. 62) ligger på utskiftet till C. som äges till B numera. Stugan öde. ligger i s. delen av landtungan mellan Sundbagarna.

Källberget, s. om gården Grinden, var förpantningstorp med mark i en smal ränga som gick i Stensjön. Den förpantningen ägdes av Hans Olsson (f.på 60-tal) till omkring före 1910 och denne var t.o.m. virkeshandlare

och hade såg vid "Skvala" på Tolskepp. Den var en Sjö där men ägde inte några år. Jorden kom till Grinden. Stugan gick till Skärblackska i då taget vi kom hit. Intet på platsen.

Strax v. om var det vid K. en gammal liten kroppåsestuve som en Olle, far te Hans, bodde i. Han skulle ha varit skogvaktare, tydl. åt allmännings humpar och gjorde träskedar och näverdoser. Denne Olle i K. ska ha skjutit en varg på Stenstorps ägor kanske 500. Det var nog på 60-talet. Där han sköt vargen är en kolbotten, Vargbotten. Året efter ska de fått en varg nere vid Sandvik.

Hann. Sångjälet är = det gula vid t i Stenstorp, Struten å ek. kartan. Långjöreskälla är i dess n. kant. Tryter ej vatten.

Stentäppan (64) vid s.v. hörnet av Stensjön (se ek. kartan).

Badstugutäppan (64) är en mindre åker en 50 m s. om A gård. Där var förr basta, trol. till hela byn.

Byksera är 2 åkrar uppe i n.v. hörnet av ägorna vid sidan av Örmossen.

Ålbäcken rinner från Stensjön åt n.v. till Källargölen. Älkistan måste varit strax vid K-gölen ty där är fall.

Ålboälslyckorna (se 1937 V).

Pommern är en backe n.v. om Lindsfall som de slog förr, se det gröna upp mot gränsep å ek. kartan, nu skogsmark.

Grangöla, Stensjön (stenar i sjön), Källerbjörka, Stora och Lilla Sunnbågen, Vadsjön.

"Västra gårdet" (64) är n.v. om Långgårdet uppför vägen. På fleras ägor.

Norrängen n. om Källargölen upp mot gränsen.

Hemgårdet (64) är n. om gårdarna i byn.

Fallet, en hage, liten, s. om basteåker (se 1927 V).

"Stor Öna" skogsmarken n. om Källargölen. Nu skogsmark.

Lillön (64) mellan Sundbågarna där Hans byggde.

Lilla hagen kallar jag (A) det på -nst- i bynamnet å ek. kartan.

"Stora Hagen" s.ö. om Stensjön.

Stora Mossen (64) s.ö. om Stensjön in mot gränsen mot allm. i A. Stora Hage (ej å ek. kartan) går även ut på lotten 14.

"Lilla mossen" en liten strax s.v. om.

Källbaggsmossen n.ö. om Stora in mot K-berget.

Brävlängeberget är ö. om Sjöunga en 100 m s. om Stensjöns s. strand.

Grangöramon är s. om Grangölen.

Myrbacken n. om gårdarna, rätt hög ö. om Hemgårdet mellan det och Ålbäcken.

I Ålbäcken i stalpet ner mot Källargölen skulle "Adel i Nybäck" göra något verk i bäcken fall. Det var nog på 80-talet som han arrendera B men sen flytta här efter ett par år till Nybäck på Mantorp och där hade han bra säg, kvarn m.m. Ett mekaniskt snille. - Här i bäcken syns lämningar av husgrunder i bäcken. Älkista förr? Ingen har berättat. Norr om Myrbacken.

I V. gårdet skulle den där stugan som de flytta över bäcken som rinner i Källargölen. De flytta över stugan vid krig så den kom in i

Skiftet i Stenstorp 1863-67. Kartan av 64 fastställd 1867.

Nu räknas åker

Johan A.	A a	9 tunnland
Vadsjön	A b	9 "
n.n.v.	B	16 ?
hörnet	C	9 "
från C		